

N:o 37.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Mars 1871, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående befrielse för Timmermannen Anders Johnsson från honom ådömd ersättningsskyldighet för skadad proviant.

(I. A.)

Hos Kongl. Maj:t hade, enligt hvad ofvanberörda, den 3 innevarande Mars afgifna och i första samlingen af bihang till Riksdagens protokoll under N:o 25 intagna, nådiga proposition innehåller, timmermannen vid 1:sta handtverkskompaniet i Carlskrona N:o 109 Anders Johnsson i underdånighet anhållit att af nåd varda befriad från honom ådömd skyldighet att ersätta den förlust, som tillskyndats Kronan, derigenom att, i följd af vattens inträngande i ett af brödrummen å korvetten af Chapman under dess expedition 1870, derstädes förvaradt bröd blifvit skadadt.

Af handlingarne i frågan inhemtades: att sedan, i anledning af anbefalld rengöring ombord å korvetten den 25 Maj 1870, uppbördstimmermannen Knut Svensson, som, innan sidokranen öppnades för insläppande af vatten för spolningen, skolat tillse att spolpumparnes länsventiler voro tillslutna, uppdragit åt Anders Johnsson, med hvilken han sammanträffat, att förvissa sig derom, så hade Anders Johnsson, nedkommen i det så kallade pumpstotet, vridit handtaget till ventilerna, hvarigenom dessa, som förut varit tillstängda, öppnats; att då Anders Johnsson derpå jakande besvarat Svenssons fråga, om ventilerna vore tillslutna, sidokranen öppnats af Svensson, hvilken dervid tillsagt Anders Johnsson att qvarstanna vid pumparne för att pejla desamma; att då Anders

Johnsson emellertid underlåtit fullgöra denna tillsägelse, misstaget med ventilernas öppnande icke uppmärksamrats förr än vattnet i fartyget stigit tre fot öfver läns och inträngt i främre brödrummet och krutdurken; samt att Kongl. Flottans krigsrätt i Karlskrona, hvarest, efter verkställd undersökning, Anders Johnsson blifvit tilltalad för hvad i berörda hänseenden kommit honom till last, i utslag den 7 September 1870, enär Anders Johnsson erkänt, hvad jemväl af omständigheterna i målet vunnit bekräftelse, att han vid ifrågavarande tillfälle, i förmodan att pumparnes länsventiler förut stått öppna, och, troende sig stänga ventilerna, i stället öppnat dem, hvarigenom vattnet i fartyget inkommit och, då Anders Johnsson sedermera underlåtit att, sin pligt likmätigt, pejla pumparne under spolningsarbetet, stigit till tre fot öfver läns, inträngt i främsta brödrummet och krutdurken samt å det i förstnämnda rum förvarade bröd förorsakat skada, som, efter skedd uträkning, medfört för Kronan förlust af 338 R:dr 57 öre, förthy, med åberopande af 10 Kap. 22 § i Strafflagen för krigsmakten, dömt Anders Johnsson att för oförstånd och försumlighet under tjänstgöring undergå disciplinstraff, som, med afseende å förekomna mildrande omständigheter, blifvit bestämdt i första graden till 4 dagars vaktarrest, samt tillika förklarar Anders Johnsson skyldig ersätta den genom brödets skadande Kronan tillskyndade förlust med 338 R:dr 57 öre. Under målets handläggning inför Krigsrätten hade Anders Johnsson anfört, att han af den utaf Svensson vid deras sammanträffande yttrade afsigt att efterse ventilerna fått den uppfattning, att desamma blifvit af Svensson öppnade, sedan de efter pumparnes sednaste begagnande af Anders Johnsson stängdes, och i denna föreställning vridit på handtaget, så att detsamma, hvilket, då ventilerna, såsom vid tillfället varit händelsen, vore slutna, stode i det närmaste vertikalt, kommit nära horisontelt och följaktligen ventilerna öppnats; att, under en föregående expedition med korvetten, Anders Johnsson, för att förekomma ventilernas rubbning genom stötar på handtaget vid rörelse i det trånga pumpsotet, anbragt en hake, hvarmed vredet fästats, då det stod uppåt, och en skruf, med hvilken det bibehölls i den horisontela ställningen; att denna inrättning vid ifrågavarande tillfälle varit borttagen, vid hvilket förhållande och enär ventilerna gäfvé enahanda ljud då de öppnades, som när de tillslötes, samt i pumparne ej funnits vatten, hvars nedrinnande mot fartygets botten skulle tillkännagifvit ventilernas öppnande, Anders Johnsson icke varseblifvit sitt misstag; att han, som derefter varit sysselsatt att tillse det spygatterna under spolningen höllos öppna, derunder två gånger begifvit sig till pumparne i afsigt att verkställa den anbefallda pejlingen och för att komma åt pejlingstrumman jemväl tillsagt det vid desamma sysselsatta manskapet att stanna med pumpningen, men på yttrande af dem att vatten behöfdes på däck, afstått från att pejla, hvartill jemväl den omstän-

omständighet medverkat, att Anders Johnsson, som trodde sig hafva slutit ventilerna, ansett för säkert att vatten ej kunnat stiga i pumparne; att emellertid omkring en half timme efter ventilernas öppnande plötsligt den tanken hos honom uppkommit, att han vridit oriktigt på handtaget, hvarföre han genast gått tillbaka till pumparne, der arbetet emellertid upphört, och då han genom pejling funnit sin misstanke bekräftad, skyndat att underrätta Svensson derom samt omedelbart stängt sidokranen.

Efter öfvervägande af hvad i fråga om denna nådeansökan förekommit, har Kongl. Maj:t, med särskildt fästadt afseende derå, att Anders Johnsson, hvilken sedan 1860 varit i tjänst antagen, såväl under föregående sjöexpeditioner som under tjänstgöring å varfvet, med särdeles fördelaktiga vitsord fullgjort sina åligganden, föreslagit Riksdagen att medgifva, det Anders Johnsson, som, enligt hvad upplyst blifvit, saknade andra tillgångar än sin daglön såsom timmerman, må befrias från fullgörandet af den honom ålagda skyldighet att ersätta den förlust af 338 R:dr 57 öre, som genom vattnets inträngande i ett af brödrummen å korvetten af Chapman vid ifrågavarande tillfälle blifvit Kronan tillskyndad.

Stats-Utskottet, till hvilket ofvanberörda nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af frågan rörande handlingar, tagit densamma i öfvervägande; och får, med hänsyn till hvad i ärendet förekommit, hemställa,

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå.

Stockholm den 16 Mars 1871.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.